

Nyt fra Grøntudvalget / GU-Fredensbjerg (Status 1. kvartal 2023)

Kære Grundejer i Fredensbjergparken!

I år kunne vi lige ane vintergækker i februar – marts måned, og de udvikler sig år for år til glæde i den mørke tid. Nu lader det til, at varmen er ved at bide sig fast og den tidligere temmelig våde græsplæne er nu så kørefast, at græsklipning kunne igangsættes.

Stauedebedet ved S6 er godt i gang og ser ud til at trives. Løgplanterne, som er det første, der kommer frem, står lige nu gul af påskeliljer og tulipaner og senere kommer stauderne med andre farver. Vi ser frem til et gensyn med blomster og vildtgræs de steder, hvor dette er planlagt og ikke mindst høre fuglenes kvinden og insekterne summen. Og samtidig fortsætter grøn drift & vedligehold efter planen.

Desuden hjælper lokale tiltag med til, at vores område ser endnu mere indbydende ud, fx Korshøjen (lige numre), hvor der er plantet nye hække for hver anden bolig og med anbefalet længde og afstand - flot.

Status siden sidst

I årets første kvartal er snebær, sommerfuglebuskene og nogle frugttræer beskåret og der er luget for synligt ukrudt, primært de ukrudtsplanter, man ikke får øje på i den grønne sommer. Agersnerlen er en elegant plante med lange, slyngende stængler. Den lægger sig desværre oven på buske og hæmmer der væksten, hvorfor den skal fjernes.

Den store eg hos BF43 (ovenfor Jættehøjen) som skulle kronreduceres sidste efterår, vil blive kronreduceret i maj måned, når gartner får det fulde overblik over kronens form.

Igangværende opgaver

Lige nu (uge 16) har der været aktivitet omkring indkørslen til hhv. Jættehøje og Korshøjen. Ved Jættehøjen N1 – N2 er hækken fra skel mod BF43 (oven for busskuret) blevet udskiftet til bøggehæk, der plantes på samme vis, i samme højde og med hegn som den eksisterende hæk mellem Jættehøjen og Skodshøjen (N4). Ved samme lejlighed udskiftes eksisterende pur i den højre side af Jættehøjen (N3) og i den højre side ved Korshøjen (N7), begge steder set fra Nordlandsvej og begge steder skiftes til bøgepur. Puren ved

Skodshøjen skiftes 2024. Vi vil efterfølgende tilstræbe en ens højde over terræn på ca. 80 cm. for puren. Nyplantningen vil blive vandet efter behov hen over sommeren.

Kommende opgaver 2023

GU arbejder forsøgsvis med forskellige emner for at fremme biodiversiteten i FBP (BioDiv tiltag) til glæde for både fugle og insekter og ikke mindst grundejerne. Vi har i første omgang kigget på F9 og S5 og kommer dette til at virke efter hensigten, vil vi udvide med BioDiv tiltag andre steder.

- Der ligger træstammer et par steder i FBP, disse må ikke fjernes. Vi har blot ventet på tør plæne, så stammerne kan transporteres til S5.
- Har du et forslag til BioDiv, hører vi gerne fra dig (se mailadresse sidst i GU-Nyt).

Der skal mere biodiversitet til og vi starter op i år.

På S5 vil der ske en løbende udbygning af BioDiv på den plænedel, der ligger fra stien ved Skodshøjen og op mod Jættehøjen. Udbygningen består bl.a. af 2 kvashegn, der placeres på den nordlige side af de to x træ-espalier og på modsatte side af disse plantes hasselbuske. Imellem espaliererne kommer der – som tidligere – langgræs. Der anlægges samtidig – over tid – to mindre jordvolde, der etableres med restjord fra andet grønt arbejde i området (overskudsjord).

Den andel plænedel (S8) mod Petanque-banen bibeholdes med 2 x fodboldmål, sådan som den er i dag og med langgræs på den lille jordvold.

Nyere fyr-planter, der alle mere eller mindre er gået ud (sygdom / for meget skygge), bliver erstattet og omplaceret dette forår. Nye træer bliver således ikke nødvendigvis plantet samme sted som tidligere.

På opfordringer plantes flere bærbuske i rondellerne F22 og F23. Det samme plantes på F9, arealet mellem boldbanen og Skodshøjen, hvor der før var to små blomsterbede. Desuden påtænkes mindre blomsterbede andre steder i FBP.

Afslutningsvis

Fuglekasser / redekasser - Mange steder, både i det fælles grønne område og på husmure, er der opsat fuglekasser. På bygninger bliver disse formentlig passet af grundejeren selv, men i det fælles grønne rum vil vi opfordre grundejerne til, at man deles om arbejdet, så fuglekasserne kan få en "vinter-rengøring" i den kolde tid (december – januar). På den måde sikrer vi, at der også kommer ynglende fugle til FBP.

Har du lyst til at lave en redekasse kan du hos DOF.dk se, hvilke redekasser, der passer til hvilken fugl.

Følg linket = <https://www.dof.dk/fakta-om-fugle/fugle-i-haven/redekasser> . Nederst på denne side finder du "Redekasemål: Lav din egen redekasse. Download oversigt over mål til [redkasser \(Excel ark\)](#) / [redkasser \(PDF dokument\)](#)"

- Redekasse bør laves af vejrbestandige materialer, fx vandbestandige X-finerplader eller lærketræ, der er så fuldt af harpiks, at det holder længe. Forhåndenværende træ kan sagtens bruges, holder måske ikke så længe..
- Laver du en redekasse, kan den overfladebehandles med vandbaseret maling og kun udvendigt..
- Vælger du sort farve, skal kassen ikke sidde på solsiden, da temperaturen i kassen vil blive forhøjet i en varm sommer og dermed får du ingen ynglende fugle i kassen, men nok overnattende fugle i de kolde måneder..

Der er travlt i redekasserne og andre egnede steder til en fuglerede og det betyder selvfølgelig, at der ikke foretages drastiske beskæringer, fældninger m.v. før efter redeseason.

Hjulspor i plænen: Desværre har vi observeret, at der flere steder forekommer hjulspor i plænen. De er sat fordi køretøjer har kørt på et alt for vådt underlag. Nogle steder kræver det reparation af plænen (løsne jorden i spadestiks dybde og så nyt græs), hvilket er en ekstraopgave på fælles regning. Har du / din håndværker behov for at køre på plænen, så opfordrer vi til at undersøge terræn og hvis terræn ikke egner sig til køretøjer, skal der lægges køremåtter ud (din håndværker ved alt herom).

Haveaffald er ofte et problem, og både GU og gartner har ved flere lejligheder observeret haveaffald, juletræer m.v. henkastet i rondellerne. Denne form for grøn selv-justits er i vores optik ikke acceptabel.

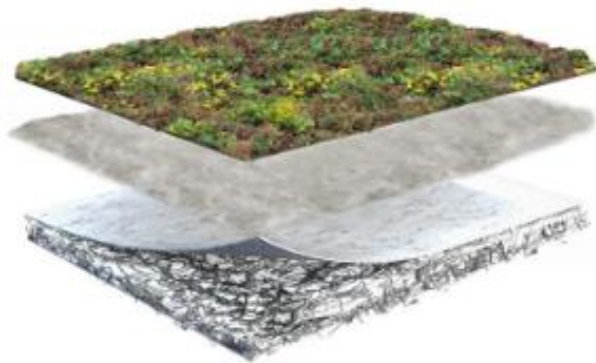
Carporte på Skodshøjen og højre side af hhv. Jættehøjen og Korshøjen

Efter en snak med vores gartner har vi kigge på emnet **Sedumtag**, der kan være med til at højne biodiversiteten omkring den enkelte bolig og området som helhed.

- Et sedumtag er et grønt tag med planter som tagbelægning. De fleste grønne tage er enten beplantet med græs eller stenerter, som hedder "sedum" på latin. Fordelen ved et sedumtag er bl.a., at taget optager mellem 50-60 procent af det vand, der falder på det. Dermed aflastes boligens kloaker ved kraftig nedbør og samtidig forlænger levetiden på det nuværende tag.

- Derudover har nogle grønne tage også den egenskab, at de fremmer levevilkårene for smådyr som insekter og fugle, og derfor er de med til at øge biodiversiteten på og omkring din bolig.
- Man kan enten etablere et grønt tag ved først at lægge drænlaget op og derefter plante planterne i dette, eller man køber færdige plantemåtter, som minder om rullegræs. Plantemåtterne består af både membran, drænlag, filtduk og planter og skal blot lægges op oven på tagfladen.
- Stenerter, som er de planter, der oftest bruges, er sukkulenter, dvs. tykbladede og tørketålende planter, som kan gemme meget vand i de tykke blade. Da stenerterne rummer meget vand, betyder det, at et grønt tag har en høj brandmodstand.
- Der er flere detaljer, der skal undersøges nøjere i forbindelse med muligheden for sedumtag, bl.a. forholdet til lokalplan / servitutter samt belastning på selve taget. Men da flere tagene siden opførelse af boligen har haft grusbelægning på både carport og på huset, vil der formentlig ikke være problemer i en lastberegning. Men taget bør efterses / kontrolleret, inden man vælger en sedumløsning

Det skal dog nævnes, at alt om Sedum blot er til almen info, idet den endelige beslutning skal tages af grundejerne selv (det privatretlige område) og ligeledes betales af grundejerne. Men for ikke at ende med løsninger i alle regnbuens farver, bør de enkelte blokke være enige om at vælge ud fra FBP-anbefalinger og at alle i samme blok vælger samme løsning – eller ingen.

GU undersøger nærmere og vil senere komme med yderligere information om Sedumtag og mulighederne.

Brand for enden af Skodshøjen

Natten mellem fredag og lørdag blev der observeret en brand for enden af Skodshøjen ud mod Skolestien på højde side, hvor et område er blevet antændt. Brandvæsenet blev tilkaldt og fik hurtigt slukket ilden.

Sporvejene ikoniske champignon-busskure: Som du måske har bemærket, så har Aarhus kommune i samarbejde med lokale kunstnere lavet forsøg med dekorering af busskure i Aarhus. Nu er turen kommet til FBP, hvor de to busskure langs Nordlandsvej er malet i sort baggrundsfarve og efterfølgende dekoreret i mange andre farver. Udsmykningen skulle efter sigende være en del af projektet "Bedre Byrum" hos Medborgerskab under Teknik og Miljø.

Kortreferencer i GU-Nyt: Mangler du kortet, kan dette rekvireres via GU, se mailadresse herunder.

Forslag til nye tiltag, forbedringer m.v. er altid velkomne og vi siger tak til alle, der melder ind med fejl og mangler samt ønsker til nye tiltag og opfordrer jer til at fortsætte hermed. - GU ønsker ikke at lave tiltag, der går på tværs af almen gartnerisk korrekthed eller udføre tiltag, der ikke har opbakning fra de omkringboende jf. nærhedsprincippet.

Henvendelse kan sendes til os på GU-mailen / alternativt indmelde på telefon: 8240GU@gmail.com / 2028 0402. Har din blok et konkret ønske, møder vi gerne op til en dialog.

Vi ønsker alle et grønt forår

Venlig hilsen

GU – Grøntudvalget Fredensbjergparken
Inger-J23 / Stig-S19 / Morten-K23 / Rikke-J64 / Steen-S7

De udsmykkede busskure

